

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่ดำรงตำแหน่งในวาระปี พ.ศ. 2552-2556 จำนวน 48 คน ผู้ศึกษาใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยในการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาสันติและจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ส.อบต.		จำนวนประชากร ที่ใช้ศึกษา
			ชาย	หญิง	
1	เขวาสันติ	1	1	1	2
2	คอนคู	2	2	-	2
3	เชียงเหียน	3	2	-	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวน ส.อบต.		จำนวนประชากร ที่ใช้ศึกษา
			ชาย	หญิง	
4	หัน	4	2	-	2
5	เขียด	5	2	-	2
6	โนสระพัง	6	2	-	2
7	หนองคัน	7	2	-	2
8	หมี	8	1	1	2
9	สงเปลือย	9	1	1	2
10	เหล่าน้อย	10	1	1	2
11	หม้อ	11	1	1	2
12	คิ้ว	12	2	-	2
13	เขวาใหญ่	13	1	1	2
14	กลาง	14	2	-	2
15	โนนเขวาน้อย	15	2	-	2
16	เหล่าวิลัย	16	-	2	2
17	เขวา	17	2	-	2
18	เชียงเหียนใต้	18	1	1	2
19	สันติสุข	19	2	-	2
20	โพธิ์สระแก้ว	20	2	-	2
21	หันพัฒนา	21	2	-	2
22	หมีพัฒนา	22	2	-	2
23	เชียงเหียนน้อย	23	-	2	2
24	คิ้วเหนือพัฒนา	24	2	-	2
รวม			37	11	48

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบวัดความรู้ (Test) เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขต อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม 8 ด้าน ลักษณะเป็นแบบตัวเลือกตอบแบบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่ และ ไม่ใช่ ให้ผู้ตอบแบบวัดความรู้ ความเข้าใจเลือกตอบเพียงข้อเดียว

ตอนที่ 3 เป็นแบบวัดปลายเปิด (Open – ended questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบวัดความรู้ได้ให้ข้อเสนอแนะ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้การเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความรู้ โดยสร้างจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร การสร้างแบบวัดความรู้ในการศึกษาดังนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษาค้นคว้าแล้วกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล วัดจุดประสงค์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความรู้ทั้งปลายปิดและปลายเปิดที่จะทำให้ทราบถึงระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขต อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1.3 นำร่างแบบวัดความรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องด้านการวัดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขต

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 นำแบบวัดความรู้ที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและความสมบูรณ์ของแบบวัดความรู้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบวัดความรู้เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร IOC ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1. คร. นครชัย ชาญอุไร วุฒิกการศึกษา ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลทางการศึกษา) ตำแหน่งข้าราชการครู โรงเรียนบ้านคอนป่อ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

2.1.2. นายบุษยศาสตร์ วงศ์อำษา วุฒิกการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

2.1.3. นางสาวนัจรีภรณ์ สิมมารูณ วุฒิกการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) ข้าราชการครู โรงเรียนภูหลวงวิทยา อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

2.2 นำแบบวัดความรู้ที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านได้ดำเนินการตรวจสอบแบบวัดความรู้เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของแบบวัดความรู้ทั้ง 34 ข้อ โดยใช้สูตร IOC ได้ค่าเท่ากับ 1 ทุกข้อ การแปลผลข้อคำถามทั้งหมด ใช้ได้

2.3 นำแบบวัดความรู้ที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีจำนวนสมาชิกสภาใกล้เคียงกัน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 46 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบวัดความรู้ ค่าอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.42 - 0.74 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

2.4 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประสานในการเก็บข้อมูล
2. ผู้ศึกษานำแบบวัดความรู้ไปเก็บข้อมูลกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำการศึกษาและความเป็นอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดของแบบวัดความรู้ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบวัดความรู้เกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบวัดความรู้อย่างถูกต้องครบถ้วน
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้จนครบตามจำนวน 48 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบวัดความรู้ที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 48 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding form) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่ออธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบวัดความรู้ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ
2. วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา 8 ด้าน คำตอบแบบวัดความรู้ แบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ใช่ และ ไม่ใช่ โดยการให้คะแนนดังนี้

ถ้าตอบข้อความที่ให้ไว้ถูก ให้ 1 คะแนน

ถ้าตอบข้อความที่ให้ไว้ผิด ให้ 0 คะแนน

ซึ่งในการแบ่งเกณฑ์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา เป็นการวิเคราะห์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาเป็นรายด้านทั้ง 8 ด้าน เพื่อให้เป็นระดับขั้นที่เท่ากันผู้ศึกษาได้กำหนดเป็นเกณฑ์คะแนน ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ความรู้	ความเข้าใจบทบาทหน้าที่น้อยที่สุดคะแนนร้อยละ	0-20	ของผู้ที่ตอบถูก
ความรู้	ความเข้าใจบทบาทหน้าที่น้อยคะแนนร้อยละ	21-40	ของผู้ที่ตอบถูก
ความรู้	ความเข้าใจบทบาทหน้าที่ปานกลางคะแนนร้อยละ	41-60	ของผู้ที่ตอบถูก
ความรู้	ความเข้าใจบทบาทหน้าที่มากคะแนนร้อยละ	61-80	ของผู้ที่ตอบถูก
ความรู้	ความเข้าใจบทบาทหน้าที่มากที่สุดคะแนนร้อยละ	81-100	ของผู้ที่ตอบถูก

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง กับตัวแปรตาม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้การแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

1. สูตรการแจกแจงความถี่

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนที่คูณกับจำนวนของข้อมูลนั้น

N แทน จำนวนประชากร

2. สูตรการหาร้อยละ

$$\text{สูตร} \quad P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3. สูตรค่าไคสแควร์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 136)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \quad df = (r-1)(c-1)$$

- เมื่อ O_{ij} เป็นความถี่ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจริงในตัวแปรที่ 1 ลักษณะที่ i และตัวแปรที่ 2 ลักษณะที่ j
- E_{ij} เป็นความถี่ที่คาดว่าจะเป็นในตัวแปรที่ 1 ลักษณะที่ i และตัวแปรที่ 2 ลักษณะที่ j

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY